

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАЛК СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқиб бошлаган

1999 йил 20 август жума
Сотувда эркин нархда № 164 (2202)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ВАТАН ОЗОДЛИГИ — ОЛИЙ САОДАТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Олий Мажлис XV сессиясидаги маърузаси

Хурматли депутатлар! Биринчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг охириги — XV сессияси улуғ байрамимиз — Мустақиллик кунининг саккиз йиллиги арафасида ўтмоқда.

Тарих учун саккиз йил катта муддат эмас. Лекин, ҳолисона айтганимиз бўлса, шу қисқа давр мобайнида ҳаётимиз тубдан ўзгарди.

Ўзбекистонга ярим мустақил, ҳам ашё еттиштирувчи ўлка деб қараган, халқимизнинг миллий туйғуларига хос бўлган барча қадриятларни менсимасдан, тарихимиз, тилимиз ва маданиятимиз, аънава ва одатларимизни поймол этган

зўравон ва манфур тизим барбод бўлди.

Таъинчи лаббайчи тўралар, амалдорлар, пойдевори маъмурий буйруқ-бозлик бўлган эски, ўта мафқуралашган, халқни ювош, итоаткор оломон деб биладиган тизим ўтмишда қолди.

Бугун юртимизда демократик, фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлатнинг мустақкам пойдевори кўйилмоқда, кўпқуллади, барқарор ривожланаётган бозор иқтисоди асослари шаклланимоқда.

Ҳаётимизнинг барча жабҳаларида, шаҳарларимиз, кўрғонларимиз ва қишлоқларимиз, ишлаб чиқариш ва иқтисодийнинг бутун бошли йирик тармоқларида кишини лол

қолдирадиган ўзгаришлар рўй бермоқда.

Бир сўз билан айтганда, янгиланиш, ислохотлар жараёни амалда турмушимизнинг деврли барча — сиёсий, иқтисодий, ижтимоий-маънавий соҳалари, жамият ва давлат қурилиши соҳаларини қамраб олмақда.

Энг муҳими, шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, ушбу жараёнлар билан биргаликда биз ўзимиз ҳам ўзгарипмиз, дунёқарашимиз, янгиланишга муносабатимиз мутлақо ўзгармоқда.

Мазкур ўзгаришларнинг муҳим жиҳати шундаки, кишилар авваламбор ўз кучига суяниб ўз тақдирини, оиласи келажигани ўзлари белгилайдиган

бўлмоқдалар, ҳаётимизни демократлаштириш жараёнларини онгли равишда қабул қилмоқдалар.

Хуллас, халқимиз бүгун ўз ҳаёти, келажигининг ҳақиқий ижодкорига айланмоқда. Бу, менимча, бундан кейин ҳам одамлар онгида ривожлантириш керак бўлган энг катта ютуқдир.

Азиз ватандошлар! Бугун ўтган даврни кўз ўнгимиздан ўтказиб сарҳисоб қилар эканмиз, аввало, барчамизни мана шу кунларга етказган, эзгу ниятларимизни амалга оширишда, рўёбга чиқаришда ўзи мададкор бўлган Яратганимизга минг-минг шукроналар, ҳамду санолар айтишимиз лозим.

Ўтган давр мобайнида улуг ва ягона мақсад учун — Ватанимиз келажаги, эртанги ёруғ кунимиз, турмушимизни фаровон, юртимизни обод қилиш, халқаро майдонда ўзимизга муносиб обрў-эътибор топиш, Ўзбекистонни улуглаш, ўзбек номини бутун жаҳонга тараннум этиш йўлида сиз халқ ноиблари билан бирга баҳам-жиҳат иш олиб бордик.

Энг муҳими, биринчи қақриқ асосида ташкил топган парламентимиз фаолиятининг асосий мезонини шундан иборатки, ўтган давр мобайнида кўппартиявийлик шаклланиган, турли ҳаракатлар, жамоат бирлашмалари сиёсат майдонига чиққан, турли йўлнинг тоифа ва

табақалар вужудга кела бошлаган мураккаб бир шароитда, Олий Мажлис ҳокимиятнинг бошқа тармоқлари билан ҳамкорликда жамиятимизда сиёсий мувозанатни, тинчлик ва барқарорликни сақлаб туришда ишончли омил бўлди.

Мамакатимизнинг сиёсий-ижтимоий, маданий ва маданий ҳаётида, янгиланиш жараёнида, ислохотларга қонуний асос берло этиш ва уларни изчиллик билан давом эттиришда, барча самарали ишларимизда Олий Мажлисининг бошқиб туриганини биз бугун катта мамнуният билан қайд этамиз.

(Давоми 2-бетда).

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

ОЛИЙ НЕЪМАТ

Бир Хожя йўлиқди поғохон дардга,
Хали танг, ранги ҳам айланган зардга.
Қилмаган дорию, дармон қолмади,
Елиб юзуршдан армон қолмади.

Дундан умидин узар бўлди у,
Охираг кенгашии тузар бўлди у.

Хулаас, паймонаси тўлганда буткул,
Қарди эшигида ишлаб юрган кул.

Кулиниг табибликка дахли бор эди,
Унга шу аснода омад ёр эди.

Қуддан бўлдимкан, Халлоқданми ё,
Хожя шифо топти, ба ҳаққи худо:

— Аё, кул, сеп бўлидинг дардим давоси,
Қилган хизматининг йўқдир баҳоси.

Сочайин бошигдан олтин ва қумин,
Олгин хазинадан энг катта уауин.

Истасанг, муакиминг тенг ярмин берай,
Токи мен қулимни шод, хуррам кўрай.

Кул деди: — Ҳозирман хизматинизга,
Раҳмат ҳам айтурман хизматинизга.

Бироқ ҳозиргина дедингиз Хожам,
Йили хизматимга баҳо йўқ ҳеч ҳам.

Лекин олтининг ҳам баҳоси бор-ку,
Олтининг баҳосин берган бозор-ку.

Хаттоки хунинг ҳам нархи бор, Хожам,
Бебаҳонинг бундан фарқи бор, Хожам.

Хожя ўйлаб деди: — Нима экан у?
Қандайин неъмат у? Қандайин инжу?

Айтиш армонини, бажаргум шу зум,
Ахир, сеп туйғайли очқидир қўзим.

Кул деди: — Бир неъмат бордир — бебаҳо,
Унга саяқа бўлсин мону мулк, дунё.

Фалакалар бекордир унинг қошида,
Малакалар бекордир унинг қошида.

Унга нисбат берса — қафасдир жаннат,
У шундоқ тансиқ ҳис, тенги йўқ неъмат.

— Унинг номи не деб, кистарди Хожя,
Сирни билмоқликни истарди Хожя.

Кул деди: — Бу неъмат жондан-да тотлик,
Номи Озодликдир, номи Озодлик!

Биринчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси тўғрисида АХБОРОТ

19 август кунини Тошкентда биринчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси иш бошлади.

Парламент сессияси ишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам КАРИМОВ иштирок этмоқда.

Мажлислар заида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий давлатлар элчилари ва дипломатия корпуси вакиллари, республика ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари ҳозир бўлишган.

Сессияни Олий Мажлис Раисининг Олий Мажлис Олий Мажлиси сессиясининг ишчи органи — комитетини тузи, кун тартибин таъинлади.

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини муҳокама қилишга киришди. Унда Ўзбекистон Ўзбекистон уюшмасининг раиси А.Орипов, Андижон вилояти Жаълуллоқ тумани ҳокими М.Эгамова, Ўзбекистон ёшлари "Қамолот" жағвармаси раиси Х.Абдураимов, Ўзбекистон Республикаси Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маркази директори А.Сидиков, Самарқанд вилояти Ховос тумани ҳокими Р.Турдиев, Ўзбекистон халқ демократик партияси Қашқадар вилояти кенгашининг биринчи котиби Ф.Омонов, "Алола" соҳил демократик партиясининг биринчи котиби Т.Тошкент депутат биринчи тиббиёт институтини раҳбари Т.Даминов, Тошкент шаҳридаги "Интер-Осиё" корпорацияси бошқаруви раиси К.Йулдошев, Қорақалпоғистон Республикаси Борули тумани марказий касалхонаси бўлим мудири Б.Оразалиев, Самарқанд тумани ҳокими Р.Ҳакимов, Ховос вилояти Ботго тумани ҳокими Ш.Хўжалиёнов иштирок этиди.

Президент Ислам Каримов сессия иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритилсин:

1. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 18 ноябрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлови тўғрисида»ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, № 1, 34-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 3, 38-модда);

1) 26-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Сийосий партия, ҳокимият вакиллик органи у ёки бу шахсини Ўзбекистон Республикасининг Президентлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин.

Сийосий партия, ҳокимият вакиллик органи ўзбекистон Республикасининг Президентлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан белгила-
надиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин.

Сийосий партия, ҳокимият вакиллик органи ўзбекистон Республикасининг Президентлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан белгила-
надиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Депутатлар номзодлари ўз сайловчилари билан ҳам янгиланишлари, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклда учрашувлар ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади».

2) 29-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Сийосий партия, ҳокимият вакиллик органи, сайловчилар ташаббуслор гуруҳи у ёки бу шахсини депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин. Сийосий

партия, ҳокимият вакиллик органи депутатликка номзодлар кўрсатиш муддати тугагунга қадар Марказий сайлов комиссиясига янги номзодни рўйхатга олиш тўғрисида тақлиф киритиши мумкин.

Ҳужжатда олинган депутатликка номзодлар уларни Олий Мажлис депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс тегишли вилоят, туман ёки шаҳар сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин.

Сийосий партия, халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи депутатликка номзодлар кўрсатиш муддати тугагунга қадар тегишли вилоят, туман, шаҳар сайлов комиссиясига янги номзодни рўйхатга олиш тўғрисида тақлиф киритиши мумкин.

Ҳужжатда олинган депутатликка номзодлар уларни депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин».

3) 43-моддасининг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, мустақиллик, адолатликдан иборат»;

4) 46-моддасининг учинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

III. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 5 майда қабул қилинган «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашига сайлов тўғрисида»ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1994 йил, № 5, 125-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 3, 38-модда);

1) 25-моддасининг иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Депутатликка номзодларга, сийосий партияларга Ўзбекистон Республикасининг Президентлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс Марказий сайлов комиссияси томонидан белгила-
надиган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тенг ҳуқуқ берилади. Депутатлар билан ҳам янгиланишлари, ҳам сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклда учрашувлар ўтказишда тенг ҳуқуқ берилади»;

2) 28-моддасининг биринчи ва иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Сийосий партия, охалқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши, фуқароларнинг ўзини ўзи бош-

қариш органи, сайловчилар ташаббуслор гуруҳи у ёки бу шахсини депутатликка номзод этиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга, бу шахс тегишли вилоят, туман ёки шаҳар сайлов комиссияси томонидан депутатликка номзодлик мақомидан маҳрум этилиши мумкин».

4) 45-моддасининг учинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

IV. Ўзбекистон Республикасининг 1998 йил 30 апрелда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1998 йил, № 5-6, 95-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда);

1) 2-моддасининг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси фаолиятининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, мустақиллик, адолатликдан иборат»;

2) 4-моддасининг учинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, мустақиллик, адолатликдан иборат»;

3) 43-моддасининг биринчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, мустақиллик, адолатликдан иборат»;

4) 46-моддасининг учинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг асосий принциплари қонунийлик, коллегиялик, ошкоралик, мустақиллик, адолатликдан иборат»;

Ўзбекистон Республикасининг Президентини И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 19 август.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш хусусида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга киритиш хусусида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисини Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 19 август.

Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонунига шарҳ

Ўзбекистон демократия ва тароққий бўлиши ишонч билан бермоқда. Кейинги йилларда турмушимизнинг барча соҳаларида бекор қилинган рўй берди. Мамлакатимизда амалга оширилган ислохотларни талвинди, давлат ва ижтимоий қурилишни тарғиблаштириш учун ҳуқуқий бека яратилмоқда. Қонун ҳужжатларини, шу жумладан сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларини янгида тақомиллаштириш жараёни бермоқда. Бу жараёнда Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлов тўғрисидаги, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисини сайлов тўғрисидаги, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашига сайлов тўғрисидаги, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисидаги қонунлар янги ўзгаришлар киритишга лозим эътибор берилди.

Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига киритилган ўзгаришларнинг биринчи гуруҳида сийосий партиялар, вакиллик органилари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органилари ҳамда сайловчилар ташаббуслор гуруҳлари у ёки бу шахсини президентликка ёки депутатликка номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини қай тарзда бекор қилиши, шунингдек уни номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини тўхтатиш тақридаги номзодлик мақомидан маҳрум этиш тартиби аниқ қўрсатиб берилган.

Хусусан, шу нарха белгилаб қўйилгани, сийосий партия, ҳокимият вакиллик органи ва бошқа субъектлар у ёки бу шахсини номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини сайловга кели билан беш кун қолганда бекор қилиш ҳуқуқига эга бўлиши. Агар аввалги қонун ҳужжатларида бошқа сийосий партия, вакиллик органи ва бошқа субъектлар у ёки бу шахсини номзод қилиб кўрсатиш тўғрисидаги ўз қарорини бекор қилиш тақрида, бу шахс номзодлик мақомидан маҳрум бўлган бўлса, эндиликда киритилган ўзгаришларга сўзаси маҳрум қилинганда 26, 29 ва 28-моддаларига асосан бундай шахсини номзодлик мақомидан маҳрум этиш тўғрисидаги маълум Марказий сайлов комиссияси ҳуқуқига ҳаққа эга бўлади. Номзодлик қўрсатиш сийосий партия ўз қароринини тўхтатиш тақрида, номзодлик мақомидан маҳрум этиш тўғрисидаги маълум ҳам қонун шу тартибда ҳақ этилади.

Қўрсатиб ўтишга ўзгаришлар аввало президентликка ёки депутатликка номзодлик ҳуқуқини, шунингдек қонунда белгилаган муддатларда сайлов бюллетенлари тайёрлашни ҳамда сайлов ўлкаларига етказишни талвинди ва бошқа зарур сайловчи таъбирлари ўзгаришларга киритилган.

Сайлов тўғрисидаги қонунларнинг амалдаги тақридаги оммавий ахборот воситаларидан фойдаланиш тартиби таъинлаб баён этилган эди. Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига киритилган ўзгаришлар (тегишли қонунларнинг 28, 25 ва 25-моддалари) оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда тегишли эълон қилиш билан бирга уни амалда рўйхатга киритиш мезонининг ҳам белгилаб берди.

Олий Мажлис депутатлари ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари сайлов тўғрисидаги қонунларга киритилган ўзгаришларнинг нобайоблиги тўғрисидаги маълум ўз сайлов округидан сайловга таъин қилиш, депутат этиб рўйхатга олиниши учун уни номзод қилиб кўрсатиш сийосий партия оқсо берилди иштирок этиш Ўзбекистон Республикаси жамият сийосатларининг ҳамда 3 фазга оқсонан тўғрисидаги шарт деган талаб бекор қилинмоқда (тегишли қонунларнинг 44, 46 ва 43-моддалари).

Бу ўзгаришлар халқаро амалиёти қарор топган мажоритар сайлов тизими таъбирлари ме қилади, фуқароларга таъин ва ўз жонини-иродани билдириш эркинлик ҳуқуқини талвинди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисидаги Қонунга киритилган ўзгаришлар комиссияси фаолиятида мустақиллик ва адолат принципларини (2-модда) мустақамлади. Бу билан у ёки бу қарорларни қабул қилишда Марказий сайлов комиссиясининг мустақиллиги, унинг беқалбилик ариштиришга ҳақ қилиши ҳақи йўқлиги белгилаб қўйилди. Марказий сайлов комиссиясининг қарарларини ва қарорларни адолатли ҳамда у ёки бу сийосий вакил ва ҳужжатларни қили билдириш лозим.

Ушбу Қонуннинг 4-моддасига киритилган ўзгаришлар Марказий сайлов комиссияси аъзоларининг вакилларни тўхтатишдан бекор қилишга белгилаб берди.

ВАТАН ОЗОДЛИГИ — ОЛИЙ САОДАТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Олий Мажлиснинг бугун тақдим этган беш йиллик ҳисоботини, сўзга чиққан халқ депутатларнинг билдирган фикрлари ва берган баҳоларини, бир сўз билан айтганда, Олий Мажлиснинг беш йил давомидаги фаолияти, амалга оширган тадбирлари ва халқро майдонда тобора ошиб бораётган обрў-эътиборини, авваломбор, Ўзбекистонда демократик давлатларга хос парламентаризм шаклланиб бораётганини тасдиқ деб биламан.

Ҳаёт, замон шиддат билан ўзгариб бормоқда. Шунга монанд равишда жамиятимиз, унинг узлуksиз қисми бўлиши парламентимиз ҳам, депутатлар ҳам ўзгариб бормоқда.

Мен бугун сиз азизларнинг юзингизга, кўзингизга қараб, сизга ишонч билдирган миллионлаб сайловчилар олдида шунга айтишим керакки, мамлакатимиз, халқимиз ўтган даврда қандай ютуқларга эришган бўлса, уларнинг барчасида парламентаризмнинг муносиб ҳиссаси бор.

Халқимиз, сайловчиларнинг олдида, ўз виждонингиз олдида — мен бурчинни ҳаюл ва сидқидилдан баҳо этдим деб айтишга ҳақингиз бор, албатта. Мен бу ҳақиқатни катта фахр ва катта ифтихор билан таъкидлаш лозим деб биламан.

Муҳтарам халқ ноиблари!

Бугун мана шу минбарда туриб сиз азизлар билан олдимизда турган ўта муҳим бир вазифа бўйича фикр алмашиб оломқиман.

Ҳаммагизга маълумки, мамлакатимиз, халқимиз ҳозир муҳим сиёсий-ижтимоий воқеалар арафасида турибди. Бугунги сессияда Президентлик лавозими ва Олий Мажлис депутатлигига бўлажак сайловларнинг мuddати белгиланади. Бу сайловлар бизнинг мустақил даврида демократия бобида ортирган тажрибаримизни, демократик тамойиллар ҳаётимизга қанчалик кириб бораётганини, аҳолимизнинг сиёсий савияси нечоғлик юксалганини бутун дунёга яна бир бор кўрсатадиган имконият ва синов бўлади.

Сайловлар жараёнида ҳар қайси давлат, ҳар қайси жамиятда эркин тафаккур, хилма-хил фикрлар, одамларнинг хоҳиш-иродаси, орзу-умидлари, ижтимоий кайфиятлар, шу билан бирга, сиёсий ҳаракатлар ва кучларнинг интилишлари, айниқса, яққол намоён бўлади.

Шуларнинг барчасини инобатта олган ҳолда биз бугун мамлакатимизда мавjud бўлган вазиятга, авваломбор танқидий баҳо бериб, саккиз йил давомида барпо этилган, авваломбор Конституциямиз, қабул қилинган қонунлардан иборат ҳуқуқий базага ва халқро андозаларга суяниб, таяниб, олдимизда турган улкан сиёсий синовларни ёруғ юз билан, мамлакатимиз обрўсига обрў қўшиб чиқишимиз учун зарур моддий, маънавий ва интеллектуал

салоҳиятимизни сафарбар қилишимиз даркор.

Модомики биз демократик ҳуқуқий давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш каби эзгу мақсад сари интилаётган эканмиз, демократиянинг бош талаби бўлиши эркин сайловларни муносиб ташкил қилиш биз учун ҳам қарз, ҳам фарзидир.

Мана шу масалаларга муфассалроқ тўхталиш лозим деб ўйлайман.

Албатта, бизда нуфузли халқро ташкилотлар томонидан, демократия талабларига тўла жавоб берадиган, деб тан олинган ўз Конституциямиз, ўз қонунларимиз борки, уларда сайлов масалаларига доир умумэътироф этилган халқро метёрлар, илгор демократик давлатларнинг ижобий тажрибаси, мукаммал тартиблар ва талаблар ўз ифодасини топган.

Шундай экан, бизнинг энг муҳим вазифамиз — қабул қилинган қонунларимизга, эътироф этилган талабларга, демократик андозаларга қатъий риоя этишни таъминлашдир.

Шу ўринда демократия принциплари, тараққий топган давлатларнинг қўллашга арзийдиган тажрибаси бизга ёрдамга келиши керак.

Бу тажрибанинг биз учун энг муҳим жиҳати шундаки, бундай мамлакатларда аҳолининг, аввало сайловчиларнинг ўтказилган сайловларга муносибатлари, сайловларнинг жамият ҳаётидаги ўрни, уларга тайёргарлик ва ўтказиш тартиблари кўп — ўн, балким юз йиллар давомида шаклланиган ва кўп синовлардан ўтганини ҳисобга олишимиз даркор.

Ҳисобга олиш дегани, аввало, уларни синчиқлаб ўрганиш, танишиш, сайловчилар орасида тушунириш ишларини олиб боришда, мутасадди ташкилотлар ва фаоллар билан ўқув машғулотлари ва семинарларини ўтказишда бу илгор тажрибаларга суянишдир.

Яна бир бор шунга таъкидлашни истардимки, бугунги кунда ўз миллий қонунчилигимиз ва халқро андозалар асосида одамларимизнинг, сайловчиларимизнинг сиёсий савияси ва маданиятини ошириш, уларнинг ўз конституцион ҳуқуқларини чуқур англаш энг муҳим ва долзарб масала бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда ҳаётимизда учраб турадиган баъзи бир хунук ҳолатларга тўхталиб ўтмоқиман.

Мамлакатимизда қабул қилинган қонун ва тартибларга биноан, кўппартиявийлик асосида ташкил қилинган сайловларда бир депутатлик ўрнига камда тўрт-беш номзод бўлишини кутишимиз табиийдир. Шунга ҳисобга олсак, сайловларга тайёргарлик пайтида баъзи номаъқул ишларга берилиш, сохта ваъдабозлик, одамларнинг мойилигини уйғотиш мақсадида гайриқонуний ишларга қўл уриш каби носоғлом кураш авж олишига асло йўл қўйиб бўлмайди.

Сайловлар одамларнинг маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, қабилчилик белгилари асосида акрабли кетишига ҳам сабаб бўлмалиги керак. Асосиз равишда бир-бирининг обрўсини тўқиб, ҳақоратлаш, андишасизлик, ҳар хил бемаъни "уйнлар" уюштириш сингари нохуш ҳолатларга йўл қўйилмаслиги зарур.

Халқимизга хос вақимлик, сиполик, камтарлик фазилатлари инсонни улуглайди. Минбарда туриб, тилга эрк бериб, вақолати бўлмадан туриб халқ номидан гапиришга ҳеч кимнинг, ҳеч қандай ҳаққи йўқ.

Депутат бўлишни истган одам аввало ҳалол-поқлиги, маънавий етуқлиги, теран билими, қобилияти, эл-юрт манфаатини шахсий манфаатидан устун қўйиш каби хусусиятлари билангина сайловчиларнинг ишончига сазовор бўлиши мумкин.

Сайловлар, уларга тайёргарлик ҳақида гап бораётган экан, кўраётган барча тадбирларимизнинг асосий мезони, асосий мақсади деб яна муҳим вазифани кўрмоғимиз ва шунга эришмоғимиз даркор.

Барча сайловдоли тайёргарлигимизнинг асосий мақсади — ҳар қайси овоз берадиган инсон, у кимга овоз беришдан қатъий назар, Президент номзодига ёки депутат номзодига — аввало ўз хоҳиш-иродасига суяниб, ўз ишонига суяниб, мустақил ва онгли равишда овоз бериш.

Мана шу мақсадга эришган ҳолда сайлов натижаларидан қониқиб ва мамнуният ҳосил қилиш мумкин.

Яна бир муҳим фикр — тақдоран айтишни лозим деб биламан. Ҳар қандай партия, агар у ўзини том маънодаги сиёсий партия деб ҳисобласа, авваломбор аниқ боғга эга бўлиш билан бирга нимагадир ёки кимгадир муҳолиф бўлиши зарур. Бундан кўрқмаслик керак.

Мана шундай ҳолат ва мана шундай ёндашиш партиянинг тарафдорлари ва унга ишонган, инонган одамлар ҳамда жамоага аниқ-равшан маълум бўлиши даркор.

Янада содда қилиб айтганда, партия тарафдорлари ўзлари кўнгли қўйган партия ёки шахс нима учун курашаётгани ва нималарга қарши чиқаётганини яхши билишлари ва аниқ позицияларга эга бўлишлари керак.

Урра-уррачилик, яшасинчилик кайфияти, бугунги сиёсатни орқа-ўнгига қарамай фақат мақташ билан ҳеч нарсага эриш қилиб бўлмайди, бирорта муаммо ҳам ечимлайди. Шунга барчамиз яхши англаб олишимиз зарурки, айни вақтда минбарбозлик гу мтингбозлик, турли хил ҳавойи бақирик-чақириклар билан ҳам бирор туп дарахт кўкариб ёки бирорта иморат битиб қолмайди.

Шунинг учун ҳаётимизга танқидий кўз билан қараб, сиёсий-ижтимоий воқеликни ҳар томонлама таҳлил қилиб, бугун халқимизни қизқитирадиган долзарб масалалар бўйича — у сиеcатга тегишлими, давлатни, жамиятни бош қаришга, ҳаётни яхшилашга дахлдорми — вақим мулоҳазалар, пухта ўйланган ҳулосалар билдириш керак. Уларни асослаб, кенг жамоатчиликнинг ўз фикрига тарафдор этиш, авваломбор миллий манфаатларимизга хизмат қиладиган гоёларнинг амалий кучга айланиши учун кураш олиб бориш даркор.

Бу ҳаётда бева-бечоранинг пешонасини силаган, етим-есирларга ёрдам берган, одамларнинг оғирини енгил қилган инсон ўзини бахтиёр санашга албатта ҳақлидир.

Аммо тарихнинг бурилиш нуқтасида, улуг бир миллиятни ноҳақ таққир ва ҳўрликдан асраш, унинг ўзлигини англаб, қадди-қоматини кўтариб мағрур яшашга даъват этиш, буюк марраларга чорлаш, содда қилиб айтганда, озошлик ва эркинлик, мустақиллик ва истиқлол йўлига бошлаш — ҳар кимга ҳам насиб этмайди.

Менинг пешонамга ана шундай тақдир, ана шундай қисмат битган экан. Мен бу қисматни ўзим учун ҳам бахт, ҳам шараф деб биламан. Чунки мен учун Ватан озошлиги, халқимнинг омонлиги, юртимнинг равақи, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир оиланинг фаровонлигини бошқа олий саодат йўқ.

Менинг бир армоним борки, шу ҳақида айтмасам бўлмайди. Кўпчилик қаторида менинг ҳам ёшим, умрим ўтмоқда. Давлат ишлари билан, мураккаб, оғир, ўзининг ечимини талаб қилиб турган кундалик муаммолар билан банд бўлиб, бир нарсани вақти келиб афсусланаман.

Менинг энг катта армоним оддий, содда кишилар орасида кўпроқ бўлиш. Бугун ҳаёт қийинчиликлари бардош бериб яшаётган оила — хонадонларда бўлиш, ҳаётнинг аччиқ-чучуғини бошидан кечирган отахон, онахонларимиз, фахрийларимиз, энди ҳаётга кириб бораётган ёш йигит-қизларимиз билан суҳбат қуришидир.

Шу оилаларнинг хурсандчилиги кунларини бирга баҳам қуриш. Кўп жойларда, одамлар билан учрашганда, қарим, ёшим — агар мени ҳам тўйларингизга таклиф қилсангиз, мен ўзимни бахтиёр сезаман деганим бекорга айтилган гаплар эмас.

Мисол учун, Америка Қўшма Штатларида, шу мамлакатнинг энг нуфузли ўқув юртларида тахсил олаётган йигит-қизларимиз билан учрашганда мени албатта тўйларингизга чақирасиз, деб айтганим ҳам бежиз эмас.

Азиз дўстлар! Барчамизнинг саъй-ҳаракатларимиз, интилишларимиз, ақл-заковатимиз мана шу заҳматқаш ва бағрикенг халқимизнинг оғирини енгил қилишга, уни янада ёруғ кунларга олиб чиқишга қаратилган.

Чунки бу халқнинг бахт-саодати йўлида, фаровон келажаги йўлида ҳар қанча меҳнат қилсак, заҳмат чексак арзийди.

Севимли халқ езучилиги Саид Аҳмад акамизнинг иборасини ишлатиб айтсак: "Ўзбек халқи шундай табиятга эгаки, унинг меҳр дарёсидан бир қатра сув ичган одам бу халққа бир умр муҳаббат қўяди. Бизнинг заминимиз шундай муқаддас заминки, бу тупроқ тафтидан баҳраманд бўлган киши бир умр ўзини қардор сезади, унга садоқатли бўлиш бурчини ҳис қилади".

Шу боис буюк боболар, азиз-авлиёлар меросини асраб-авайлаб келаётган, уларнинг ҳаётбахш ўғитлари асосида ўз миллий қадриятларини шакллантириб, авлодларини шу руҳда тарбиялаётган меҳнатқаш, заҳматқаш халқимизга мансуб эканимиздан ҳар биримиз чексиз фахрлишимиз, унга таъзим бажо келтиришимиз ҳам фарз, ҳам қарзидир.

Шу ҳаяжонли дақиқаларда сизларга кўнглимдаги яна бир гапни айтмоқчиман.

Мен умрбод она халқим билан бирга, унинг хурматига муяссар бўлганимдан, таъбир жоғ бўлса, унинг қорига яраганимдан ўзимни бахтли ҳисоблайман.

Бу ҳаётда бева-бечоранинг пешонасини силаган, етим-есирларга ёрдам берган, одамларнинг оғирини енгил қилган инсон ўзини бахтиёр санашга албатта ҳақлидир.

Аммо тарихнинг бурилиш нуқтасида, улуг бир миллиятни ноҳақ таққир ва ҳўрликдан асраш, унинг ўзлигини англаб, қадди-қоматини кўтариб мағрур яшашга даъват этиш, буюк марраларга чорлаш, содда қилиб айтганда, озошлик ва эркинлик, мустақиллик ва истиқлол йўлига бошлаш — ҳар кимга ҳам насиб этмайди.

Менинг пешонамга ана шундай тақдир, ана шундай қисмат битган экан. Мен бу қисматни ўзим учун ҳам бахт, ҳам шараф деб биламан. Чунки мен учун Ватан озошлиги, халқимнинг омонлиги, юртимнинг равақи, мана шу муқаддас заминимизда яшайдиган ҳар бир оиланинг фаровонлигини бошқа олий саодат йўқ.

Менинг энг катта армоним оддий, содда кишилар орасида кўпроқ бўлиш. Бугун ҳаёт қийинчиликлари бардош бериб яшаётган оила — хонадонларда бўлиш, ҳаётнинг аччиқ-чучуғини бошидан кечирган отахон, онахонларимиз, фахрийларимиз, энди ҳаётга кириб бораётган ёш йигит-қизларимиз билан суҳбат қуришидир.

Шу оилаларнинг хурсандчилиги кунларини бирга баҳам қуриш. Кўп жойларда, одамлар билан учрашганда, қарим, ёшим — агар мени ҳам тўйларингизга таклиф қилсангиз, мен ўзимни бахтиёр сезаман деганим бекорга айтилган гаплар эмас.

Мисол учун, Америка Қўшма Штатларида, шу мамлакатнинг энг нуфузли ўқув юртларида тахсил олаётган йигит-қизларимиз билан учрашганда мени албатта тўйларингизга чақирасиз, деб айтганим ҳам бежиз эмас.

Азиз дўстлар! Азиз ҳамюртларим! Аҳил ва баҳамжихат, ўзаро ҳамдарду ҳамнафас бўлиб меҳнат қилганингиз, мени қўллаб-қувватлаганингиз учун халқимиз, Ватанимиз равақи йўлида кўрсатган барча саъй-ҳаракатларингиз учун сизга яна миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар.

Сиздек фидойи инсонлар билан ишлаганимдан, орангизда қалбимга жуда яқин, қадрдон бўлиб қолган инсонлар кўплигиндан фахрланаман.

Халқимиз, Ватанимиз бахтига ҳамиша омон бўлинг, азиз юрдошларим!

Яна бир бор барчангизни, сизлар орқали бутун халқимни яқинлашиб келаётган энг азиз, энг буюк байрамимиз — Мустақиллик кунини билан чин қалбимдан табриқлайман.

Биринчи чақирик Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси тўғрисида АХБОРОТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Давлатимиз бошлиғи мустақил тараққий йилларида Ўзбекистон эришган ютуқларни алоҳида таъкидлаб, илоҳотларни амалга оширишда, жамиятда тинчлик ва барқарорликни сақлаб туришда, мамлакат ҳаётининг барча соҳаларидаги тўб ўзгаришларни ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашда парламентнинг катта ўрин тутганини қайд этди. Президентимиз бўлажак парламент сайлови масалаларига батафсил тўхталиб, барча сиёсий партияларини сайловдоли сиёсий курашини ҳалол, маърифий ўтказишга чақирди. Уринсиз ваъдалар беришдан, ортиқча шов-шувлар ва сохта обрў кетилдан қувшидан тийилишга чақирди. (Нутқ матбуотда эълон қилинмоқда).

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини маъқуллади, тегишли қарор қабул қилди.

Молия вазир Р.Азиев депутатларга 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетини ижроси тўғрисида ва Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроиқтисодий истиқбол кўрсаткичлари ва Давлат бюджетининг параметрлари ҳақида ахборот берди. Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари кўмитаси раиси А.Аҳмадов қўшимча маълумот берди.

Бу икки масалани муҳокама қилишда "Файз" акциядорлик ҳолдинг компаниясининг бош директори М.Азимова, Фарғона шаҳри ҳокими А.Муминов, Жиззах вилояти бошлар шифохонасининг бош врачси Х.Алимова, Қорақалпоғистон Республикаси Тўртқул туманидаги "Шўраҳон" ширкат

ҳўжалиги бошқаруви раиси А.Абдукаримов иштирок этди. Депутатлар 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқладилар ҳамда Вазирлар Маҳкамаси тақдим этган Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроиқтисодий истиқбол кўрсаткичларини ва Давлат бюджетининг параметрларини маъқулладилар.

Кечки мажлис "Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларига ўзгаришлар киритиш ҳақида"ги Қонун лойиҳасини қўриб чиқиш билан бошланди. Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари кўмитаси раиси Н.Исмомов маълумот берди.

Иқтисодий илоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш кўмитаси раиси А.Иўлошев депутатларга "Баҳолаш фаолияти тўғрисида"ги Қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда тақдим этди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Самарқанд вилояти Урганч туманининг Алишер Навоий номидаги халқ корпорацияси раиси А.Зиёев, Сирдарё вилоятидаги Ширин шаҳри ҳокими И.Эрбеков, Тошкент вилояти "Янгийўл ёр-мой" акциядорлик жамияти раиси М.Худоев иштирок этди. Олий Мажлис "Баҳолаш фаолияти тўғрисида"ги Қонун лойиҳасини қабул қилди.

Сессияда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш кўмитаси раиси Г.Иўлошева "Гийҳандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси ҳақида маълумот берди. Шу масала юзасидан Урганч қурилиш коллежи директори И. Бойжонов ва Ўзбекистон ёшларининг "Камолот" жамағарисси раиси Х.Абдураимов ўз фикрларини айтди. Депутатлар "Гийҳандлик воситалари ва

психотроп моддалар тўғрисида"ги Қонунни қабул қилдилар.

Иқтисодий илоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш кўмитаси раиси А.Иўлошев парламентга "Табиий монополиялар тўғрисида"ги Қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини тақдим этди. "Сурхон-ғўштсунсанотсавдо" акциядорлик компанияси бошқаруви раиси Х.Қилчев ҳамда Тошкент вилоятидаги темир-бетон маҳсулотлари заводи директори Б.Халилов сўзга чиққанидан сўнг сессия "Табиий монополиялар тўғрисида"ги Қонуннинг янги таҳририни қабул қилди.

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш кўмитаси раисининг ўринбосари М.Содиқова "Одамнинг иммунитет танқислиги вирусини билан касалланишининг (ОИВ касаллигининг) олдини олиш тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси ҳақида депутатларга ахборот берди. Самарқанд вилояти Пастдарғом тумани ҳокими Ш.Исанов ва Сирдарё вилояти Гулистон шаҳридаги турғуқона бош врачси М.Ҳошимова сўзга чиққанидан сўнг мазкур Қонун қабул қилинди.

Сессияда Саноят, энергетика, транспорт, алоқа ва аҳолига хизматлар кўрсатиш кўмитаси раиси И.Қочмарик "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси ҳақида маълумот берди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Тошкент шаҳар "Интранс" акциядорлик жамияти раиси Б.Қосимов ва Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилояти кенгашининг биринчи котиби Ф.Машарипов иштирок этди. Бу Қонун ҳам қабул қилинди.

Биринчи чақирик Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси бугун ўз ишини давом эттирди.

Сўз — сессия иштирокчиларига «ЎЗ ЙЎЛИМИЗ, ЎЗ ТАЖРИБАМИЗ, ЎЗ... БИНОМИЗГА ЭГА БЎЛДИК»

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг 1995-1999 йиллардаги фаолияти ҳусусида ана шундай ҳулосага келдилар

Беш йиллик фурсат инсон умри учун унчалик катта мuddат бўлмасда-да, лекин муайян ишларни охирига етказиш, тажриба тўплаш, ўзаро яқинлашиш, ҳамфикр, ҳамнафас бўлиш учун етарли имконият яратар экан. Биз Олий Мажлисининг XV сессияси ишининг биринчи кунинда депутатларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитиб, ана шундай дейишга ҳақимиз эдик. Бу ҳақида улар қуйидагиларни гапириб беришди.

Дамхона ТОҒАЙЕВА, 248-Чамбой сайлов округидан депутат: — Очиги, ҳар гал Парламентимизнинг гўзал биносига кираманман, менда беихтиёр гуру уйғонади. Чунки у ерда халқимизнинг ўзидай қудратли, шижоатли кураман. Президентимизнинг мазмун-моҳиятта бой, кишида фикр уйғутувчи тушман. Бу гал ҳам худди шундай бўлди. Йўлбошимиз Олий Мажлисининг ўтган беш йиллик фаолиятига муносиб баҳо берди.

Неъматулло ИБРОҲИМОВ, 3-Акматали Сайлов округидан депутат: — Беш йил ичда Олий Мажлисда унинг ҳисоботида қайд қилингандек, кенг кулмали ишлар амалга оширилди. Афсуски, унинг ҳаммаси ҳақида бирма-бир тўхталишни иложи йўқ.

Мен Олий Мажлис Халқро ишлар ва парламентларо алоқалар кўмитасининг аъзосиман. Шу боис ўзим яқиндан билган воқеалар ҳусусида гапирмоқчиман. Парламентимиз ана шу вақт ичда 95 та халқро битим ва шартномани ратификация қилди, 43 та халқро конвенцияга қўшилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бундан ташқари, Олий Мажлисининг халқро алоқалар миқдеси кенгайди, парламентларо делегациялар алмашинуви ҳам беқиссе даражада ошди. Парламентимизга 50 дан ортиқ мамлакатларнинг танқиди жамоат ва сиёсат арбоблари ташриф буюрди. Йирик халқро сиёсий, иқтисодий, ҳарбий ташкилотларнинг раҳбар ва намоёндалари парламентимизда бўлишди. Юксак даражадаги ташрифларнинг яримдан кўпроги АҚШ ва Европа мамлакатлари ҳисобига тўғри келиши ҳам биз учун қувонарли ҳолдир. Шунингдек, бизнинг депутатлар ҳам 30 дан ортиқ мамлакатлар парламентлари фаолиятлари билан танишилди, уларнинг тажрибасини ўргандилар. Энг қувончлиси, бу ҳақида истаганча гапириб, истаганча мисол келтириш мумкин. Бундан ҳар қанча фахрлансак, мағрурлансак арзийди.

Ҳақиқатан ҳам Парламентимиз ўзининг қисқа фаолияти мобайнида халқимиз ишончли оқлаб, Ватанимиз ва замондошларимиз келажагига дахлдор бўлган масалаларни ҳал қилди. Бугунимиз ва эртанги ҳусусида 10 та қолдир. 130 га яқин қонун, 460 дан ортиқ қарор қабул қилди. Уларнинг ҳар жиҳатдан пинҳон-пукта, адолатли ва мукамал бўлиши Олий Мажлисининг бош мақсадларидан бирига айланади.

Яна бир ютуқ шундаки, Парламентимиз Конституциямизга таянган ҳолда жамиятимизни илоҳ қилишининг ўзига хос моделига асосланиб, қонунчилик фаолиятининг мустақиллигини эришти. Шу билан бирга, Олий Мажлис кучли жамиятни барпо этиш вазифалариндан келиб чиққан ҳолда нодавлат ташкилотларнинг мавқенини оширишга, маҳаллий давлат ҳокимияти ваколатларини аста-секин жамоат ташкилотларига, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларига ўтказишга қаратилган қонунларни тайёрлаб, қабул қилганлиги фаолиятимизда катта ўрин тутди.

Назаримда, Олий Мажлис фаолиятини жаҳондаги энг илгор парламентлар иш андозасига мос ишлаш билди, десам бор гапни айтган бўламан. Ҳар қайла мамлакатимизнинг ёш Парламенти чиниқди, маҳорати ошди. Ва бундан бундан янада яхши ишларни учун ўзига замин яратди.

«Халқ сўзи» мухбирлари И. ХУДОЕВ, Ф. САНАЕВ тайёрлади.

Истиқлол ўзбек халқи учун тараққиётнинг бутунлай янги, кенг уфқларини очиб берди. Ортимизда тарихан қисқа, мазмунан бой мустақиллик йилларида асрларга татигулик улус ўзгаришлар юз берди. Кунги кеча тасаввуримизга симаган ҳодисалар бутун оддий воқеалikka айланб қолди.

Ортимизнинг ҳар бир гўшасини байрам нашдаси чулаб олган бир пайтда бағри кенг меҳнаткаш халқимиз бунёдкорлик ишлари натижаларини кўриб, ҳар бир киши қалбиди миллий ғурур туйғуларини жўш уради. Она Ватанимиз келажаги буюклигига яна бир қарра ишонч ҳосил қилади.

Шундай улус кунларда ислохотлар натижаларини сарҳисоб қилиш, ютуқларимиз мазмун-моҳиятини чуқурроқ ўйлаб кўриш, ҳали қилиб улгурмаган ишларимизни рўйга чиқариш ҳақида фикр юритиш аниқгина айланади қолди. Ушбу мақолада ҳам юртимизда мустақиллик йилларида амалга оширилган бунёдкорлик ишларининг айрим лавҳалари билан танишамиз.

ЎЗБЕК МОДЕЛИ

Мамлакатимизда бозор иқтисодиёти асосларига ўтиш борасида олиб борилган ислохотлар ўзига хос «Ўзбек модели» номи билан аталмоқда. Янги жамият қуришнинг бу модели бутунги кунда хоризиклик олимларни қизиқтирмоқда. Ҳамдўстлик давлатлари орасида ривожланишнинг энг мақбули, энг самарали йўл деб тан олинмоқда. Бундан 5-6 йил аввал, бизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотларнинг муваффақиятига шубҳа билан қараган сиёсатчилар, иқтисодчи олимлар ҳам бугун бизнинг тажрибамизни ўрганмоқдалар, айрим жиҳатларини ўзларида татбиқ қилмоқдалар.

Ўтган қисқа вақт ичида Ўзбекистонда иқтисодиётнинг барча кўрсаткичлари бўйича Ҳамдўстлик давлатлари орасида энг кам пасайишга эришилди. Улар орасида биринчи бўлиб, 1996 йилдан бошлаб асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар бўйича барқарор ўсиш таъминланмоқда. Ижтимоий ларзаларсиз чуқур тузилмавий ўзгаришлар амалга оширилмоқда.

Унинг сирини нимада? Авваломбор, миллий моделимизнинг ўзига хослиги, унда бозор иқтисодиётининг маълум бир тури ёки муайян бир давлат йўли тўғрисидаги кўчириб олинмаганлигида. Ўз тараққиёт йўлимизни танлашда мамлакатимизнинг сиёсий, иқтисодий-ижтимоий шaroити ва салоҳиятидан, халқимизнинг тарихи, миллий урф-одатлари, диний эътиқодидан келиб чиқилганда.

Биздаги ислохотлар жараёни билан яқиндан танишиб чиққан финляндиялик профессор Ярмо Эронен шундай дейди:

— Собик иттифоқ республикалари ичида бизни кўпроқ Ўзбекистон тажрибаси қизиқтиради. Чунки қисқа вақт ичида «Ўзбек модели» ўзини оқлади. Биринчи бўлиб сизларда ўсиш бошланди. Сизларга кўшни давлатлар Қозоғистон ва Қирғизистонда бўлганимизда, уларда айниқса, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши бутунлай издан чиққанини кўрдим. Экин майдонлари 50 фоизга камайиб кетди. Ҳосилдорлик эса ундан ҳам кўпроққа тушиб кетган. Чорвачиликда туёқ сони кескин камайган. Ўзбекистонда эса умуман бошқача манзара. Қишлоқ хўжалиги ўтиш лаврининг энг оғир йилларида ҳам бир маромда ривожланди. Бу эса танланган йўлнинг тўғри эканлигидан далолат беради.

Албатта, босиб ўтилган йўлда муаммоларга ҳам дуч келинмоқда. Лекин, энг муҳими, ислохотларнинг умумий стратегиясида собит турган ҳолда тактикамизга йўл-йўлдаки тузатишлар киритиб бораёмиз. Мамлакатимизда ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг ҳолатига ҳар чо-

Мустақиллик неъматлари

рақда, ҳар йили чуқур таҳлил орқали баҳо бериб келинмоқда. Нуқсонларни ўз вақтида бартараф қилиш чоралари кўрилмоқда, зарур ҳолларда эса давлат дастурлари қабул қилинмоқда.

Айниқса, баъзи бир давлатлардагидек парламент сафсатабозликларига йўл қўйилмай, ўз вақтида қонунлар қабул қилиш, зарур бўлганда зудлик билан тузатишлар киритиш, Президент фармонлари ва ҳукумат қарорлари қабул қилиш орқали ислохотларнинг ҳуқуқий асос-

ўсиш даражаси юқори бўлди, ишлаб чиқаришда ижобий тузилмавий ўзгаришлар амалга ошди.

ИСТИҚЛОЛ ТАЯНЧИ

Ислохотларнинг дастлабки босқичиданоқ ёқилги-энергетика мажмуасининг юқори суръатлар билан ривожланишини таъминлаш, нефть ва табиий газ ишлаб чиқариш ҳамда уларни қайта ишлаш ҳажмларини ошириб бориш ҳисобига мамлакатимизнинг энергетика мустақиллигига эришиш вазифаси қўйилди.

1-мақола

Чунки Ўзбекистон ҳудудида нефть саноатида асос солиниганига бир асрдан ошганлигига қарамастан, биз ўзимиз нефть ва нефть маҳсулотларига бўлган талабимизни таъминлай олмаётган эдик. 80-йилларда республикамизга ҳар йили четдан 6 миллион тонна атрофида нефть маҳсулотлари ташиб келинган. Мустақиллик йилларининг дастлабки йилларида валюта тушумимизнинг асосий манбаи ҳисобланган пахта толасининг 600-миң тонасини Россияга ёнилги маҳсулотларига айрибошлашга мажбур эдик.

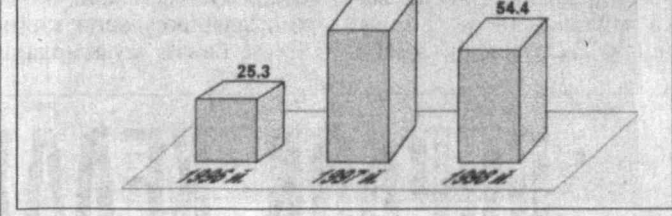

Тақдиримизни ўзимиз ҳал қилиш ҳуқуқини олганимиздан кейинги 4-5 йил ичида юз йилга рўйга чиқмаган орзуга эришилди. 1998 йилда 1991 йилга нисбатан нефть қазиб олиш 2,7 баробар ошди. Хомашёдан тайёр ёнилги маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи ишга туширилди. Биз фақат мамлакатимиз нефть мустақиллигини таъминлаб қолмасдан, балки хорижда ёнилги маҳсулотларини сота бошладик. 1998 йилда экспорт қилинган маҳсулотларнинг 7,9 фоизини электр энергия манбалари ташкил қилди.

ЎЗБЕГИМ МАШИНАСИ

Мамлакатимиз саноатида машинасозлик ва металлчи қайта ишлаш тармоғининг мавқеи кун сайин ортиб бормоқда. Айниқса, унинг тизимда автомобильсозликнинг ташкил топиши жиддий тузилмавий ўзгаришлар содир бўлишига олиб келди. Бу эса саноатда барқарор ўсишни таъминлашнинг муҳим омил бўлмоқда.

Истиқлолчана оддий велосипед ишлаб чиқаролмаган Ўзбекистон Марказий Осиё давлатлари орасида биринчи, дунёда 28-бўлиб автомобиль ишлаб чиқарадиган мамлакатга айланди.

Ҳозир янги тармоқ тизимида йиллик қуввати 200 миң энгил автомобиль бўлган «УзДЭУавто», автобус ва юк машиналари ишлаб чиқаришига ихтисослашган «Сам-Кўчавто» қўшма корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Уларга бўлгучи қисмлар ишлаб чиқарувчи ўндан ортиқ янги корхоналар ташкил қилинди. Республикаимиздаги 40 дан ортиқ корхоналар улар билан ҳамкорликда ишламоқда. Автомобилсозлик саноатида ҳозир 14 миңга яқин ишчи ва хизматчи меҳнат қилмоқда.

Агар мамлакатимизда 1996 йилда 25,3 миң донга автомобиль ишлаб чиқарилган бўлса, бу йил уларнинг сони 80 миңга етиши кутилмоқда.

Авазхон СОДИҚОВ, иқтисодий шарҳловчи.

Матбуот ва ислохот

республикамизда 500 га яқин газета, кўпилаб журналлар чоп этиляпти. Аммо уларнинг баъдий савиясини бир хил даражада, деб бўлмайди. Кўп ҳолларда масаланинг моҳиятини чуқур очиб бериш ўрнига, бир ёқламалikka йўл қўйилаётир. Ҳолбуки, бутунги журналист, хоҳ у газета, хоҳ радио ёки телевидение ходими бўлсин, улкан ўзгаришлар жараёнидан четда туриши мумкин эмас.

СЎЗ МАСЪУЛИЯТИ

Мамлакатимиз XXI асрга қадам қўймоқда. Ҳозирги кунда республикамизда амалга оширилаётган туб ислохотлар моҳиятан кишиларда янги дунёқарашни шакллантириш, миллий ўзлигини англаш ҳамда жамият ҳаётини тула эркинлаштиришга йўналтирилган. Бу жараёнда оммавий ахборот воситаларининг ўрни ва аҳамияти қандай? Улар давр билан ҳамнафас қадам ташлаб, ислохотларнинг фаол иштирокчиси сифатида иш олиб бораёптими?

Бухорода бўлиб ўтган илмий-амалий конференция ана шу муҳим масалага бағишланди. Фидокорлар миллий демократик партияси томонидан уюштирилган «Жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётини эркинлаштиришда оммавий ахборот воситаларининг ўрни» мавзусидаги ушбу анжуманда республика газеталарининг вакиллари, радио ва телевидение ходимлари, шунингдек, партия фаоллари иштирок этдилар.

Т. РАХМАТУЛЛАЕВ, «Самарқанд» шаҳар газетаси муҳаррири.

— Газета омма учун чиқарилади. Аммо ўқувчи уни қабул қилаётганимиз йўқми — кўпинча бу билан ишимиз йўқ. Сўз масъулиятини, журналист бурчимизни унутмаслигимиз лозим. Жамият ҳаётини эркинлаштириш учун, аввало, матбуотнинг ўзини эркинлаштириш, унинг йўлидаги сунъий тўсиқларни олиб ташлаш лозим, деб ўйлайман.

Б. ШАРОПОВ, тележурналист.

— Самарқандлик ҳамкасбимнинг фикрига тўла қўшилиман. Матбуотнинг эркинлаштириш туриб, жамиятни эркинлаштиришга эришиб бўлмайди. Бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўришимиз лозим. Журналист — ижодкор шахс. Бошқалар сингари у ҳам ўз меҳнатидан тўла манфаатдор бўлганлигига умумий ишлайди, жамият ҳаётини фаол иштирок этади.

Баҳс-мунозара, ошкоралик тусида ўтган анжуманда журналистлар ўзларини йўналтираётган масалаларни ўртага ташлаб, тармоқ фаолиятини яхшилашга қаратилган фикр-мулоҳазаларни билдиришди.

Т. РАХМАТУЛЛАЕВ, «Самарқанд» шаҳар газетаси муҳаррири.

— Газета омма учун чиқарилади. Аммо ўқувчи уни қабул қилаётганимиз йўқми — кўпинча бу билан ишимиз йўқ. Сўз масъулиятини, журналист бурчимизни унутмаслигимиз лозим. Жамият ҳаётини эркинлаштириш учун, аввало, матбуотнинг ўзини эркинлаштириш, унинг йўлидаги сунъий тўсиқларни олиб ташлаш лозим, деб ўйлайман.

Б. ШАРОПОВ, тележурналист.

— Самарқандлик ҳамкасбимнинг фикрига тўла қўшилиман. Матбуотнинг эркинлаштириш туриб, жамиятни эркинлаштиришга эришиб бўлмайди. Бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўришимиз лозим. Журналист — ижодкор шахс. Бошқалар сингари у ҳам ўз меҳнатидан тўла манфаатдор бўлганлигига умумий ишлайди, жамият ҳаётини фаол иштирок этади.

Носир ТОШЕВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

ҚИШЛОҚДА ҚЎШМА КОРХОНА

Қорақўл туманидаги «Жигачи» қишлоғида янги қўшма корхона ишга туширилди. Бухоро вилоят меҳнат бозорчаси, Бизнес фондинг вилот бўлими, «Бухоро» жамоа хўжалиги ҳамда Германиянинг «Пфафф-зингер» фирмаси мажмур корхонанинг ҳомийлари бўлди.

Янги корхонанинг ишга тушиши билан қишлоқ аёлларидан 70 нафари муқим иш ўрнига эга бўлди. Бу ерда иссиқ курткалар, иш кийимлари, болалар кўйлақлари сингари харидорлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Маҳсулотнинг 50 фоизини экспорт қилиш мўлжалланмоқда.

Илҳом САФАР, Ўза муҳбири.

АЁЛ ҚАДРИ

тиббий назорат, тегишли муолажалар тажрибали врач ва ҳамширалар томонидан амалга оширилади. Бундан ташқари, шаҳар ва туманлардан оғир аҳволда келтирилган аёллар ҳам шу ерда нажот топади. Шу тўғрисида бу масканда болалар ўлими кўрсаткичи кескин камайди.

Туғруқхонада 9 та бўлим ва 3 та ёрдамчи бўлимга мажмуудан 180 беморга 250 нафар шифокор ва ходим хизмат кўрсатади. Мажмууда шу даражани кўришда елиб-югуриб меҳнат қилган оддий тоифали шифокор, тиббиёт фанлари номзоди Розахоним Қосимова раҳбарлик қилади. Зеро, бу шифо масканида опанинг шогирдлари, иқтидорли саломатлик посбонлари кўп.

СУРАТЛАРДА: мажмуунинг умумий кўриниши; катта ҳамшира Сарбар Мирбоқиева. Туғруқбек МАҲКАМ олган суратлар.

МУСТАҚИЛЛИК йилларида Ўзбекистон телекоммуникацияси техника ва технологиясида кўп нарсалар тубдан ўзгарди. Алоқа корхоналарида юзага келган янги имкониятлардан оқилона фойдаланишга тўғриватган тараққиёт ва техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш борасида йирик тадбирлар амалга оширилди. Эндиликда автомобил ва электроника улаш, сифатини, сўзлашув вақтини ва нархини қузатиш, ҳисоб-китобни чиқариш каби мураккаб жараёنларни бажармоқда. Ҳатто энг мураккаб ташкилий ва ахборот-техник топшириқларни ҳам алоқа корхоналарида мурожаат қилиб юрмаш, абонентларнинг ўзлари мустақил ҳал этишлари мумкин. Мутахассислар эса мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш, аҳолига хизмат кўрсатишни такомиллаштириш мақсадида янги техникадан самарали фойдаланишни таъминламоқдалар. Сўхбатдошимиз — «Халқаро Телеком» акциядорлик жамиятининг бош директори Майрам ХОЛМУРОДОВА амалга оширилган асосий ишлар ҳақида ҳикоя қилади.

— АЛОҚАНИНГ техник воситалари кўз ўнгимизда янгиланиб бормоқда. Ўзбекистон почта ва телекоммуникация мажмуаси, «Маҳаллий Телеком» ва «Халқаро Телеком» акциядорлик жамиятлари ҳамда жойлардаги алоқа корхоналари телекоммуникация тармоқларини ривожлантириш ва янгилаш бўйича 1995 йилда ҳукумат томонидан тасдиқланган миллий дастурни бажара бориб, давлат ва ҳокимликларнинг ёрдами ва қўллаб-қувватлаши билан тармоқнинг техник жиҳатдан қайта жиҳозлашга қаратилган йирик лойиҳаларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, Ўзбекистон телекоммуникацияси маҳаллий тармоқларида умумий миқдорини қарийб 700 миң рақамдан иборат (умумий ҳажмининг деярли ярми) электрон рақамли АТСлар фаолият кўрсатмоқда. Бу замонавий станциялар нафақат пойтахт, балки Қорақалпоғистонда, мамлакатнинг барча вилоятларида жорий этилган.

катлардаги миллионлаб одамлар Интернет халқаро тармоғидан фойдаланмоқда. Ўзбекистон ҳам 1996 йилдан бошлаб унга қўшилди. Бутунги кунда турли мулк шаклидаги корхоналар Ўзбекистонда ана шу тармоқдан фойдаланаётган абонентларга хизмат кўрсатмоқда. Бундай абонентлар сони эса тез ўсиб бормоқда. Чунки Интернетнинг ахборот имкониятлари кендир.

Интернет тармоғига киришга тўбора ўсиб бораётган қизиқини тартибга солиш ва ундан фойдаланувчиларга малакали хизмат кўрсатиш мақсадида республика ҳукумати ўзининг 1999 йил 5 февралдаги «Маълумотларни узатиш миллий тармоғини ташкил этиш ва жазон ахборот тизимларига киришни тартибга солиш тўғрисида»ги 52-сонли қарори билан миллий операторлик вазифасини UzPAK давлат корхонаси зиммасига юкледи. Маълумот узатиш миллий тармоғининг фаолият кўрсатиши ва ривожланишини таъминлаш, корхоналар, ташкилотлар ва фуқароларнинг ахборот бўйича талабларини янада тўла-қўн қондириш, илгор техника воситаларини жорий этиш, рес-

публиканинг ягона ахборот макони асосини такомиллаштириш каби муҳим масалаларни боти вазифа қилиб белгилади. UzPAK республиканинг бошқа маълумот узатиш тармоқларида операторларнинг ўзаро алоқаларини Интернет тармоқлари ва бошқа жазон тузилмаларига улаш орқали уларга хизмат кўрсатади. Интернет-кўприкларнинг ташкил этилиши ва муваффа-

ференциялар 1998 йилда ўтказилган эди. Ушундан ТАЕ-ВОЛС эндиликда ишга туширилганлиги. Эндиликда Ташкентдаги рақамли АТСлар ва электрон «транспорти халқаси», радиореферанс станциялари ва тола-оптик кабель линияларидаги рақамли уекуналар, ТАЕ-ВОЛС халқаро магистрал иситилган бюртмачига юксак савияда хизмат кўрсатиш имконини бермоқда. Узро ахборот алашнинг бундай энг замонавий воситаларидан бемалол фойдаланиш эндиликда нафақат саноқли мутахассислар доирасига, балки алоқа хизматига эҳтиёжмандларнинг кент қатламига ҳам насиб этмоқда. Уяли телефон билан алоқа қилиш имкониятларидан энди ҳеч ким ҳайратланмай қўйди. Навбатда эса ернинг сунъий йўдоши орқали улкан қонинг алоқасини амалга ошириш вазифаси турибди.

Ахборот техникаси ва технологияси, коммутиация ва узатиш тизимлари, инсон фаолияти ва ҳаётининг турли соҳаларини компьютерлаштириш бекёеи қулайликлар яратиб бермоқда. Бироқ бу телекоммуникация тармоғи олдига янги муаммоларни ҳам қўндаланг қилиб қўймоқда. Телекоммуникацияларни янгилаш, истеъмолчиларга жазон алоқалари таълаблари даражасида сифатли хизмат кўрсатиш жараёни ана шу муаммоларнинг қий даражада ҳал этилишига боғлиқдир.

А. КУДИНОВ.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕФОН:

ЯНГИ ХИЗМАТ ТУРЛАРИ

Шу йилнинг биринчи ярмида ОЕСФ япон фирмасининг йирик кредити узатирилди ва бу Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Ўзбекистон учун жазон ахборот тизимига чиқиб имконини берди.

Шунинг шарофати билан бутунги кунда республиканинг барча минтақаларида, шунингдек, дунёнинг иситилган мамлакатлари сари юқори тезликдаги рақамли каналларни ташкил этиш имконияти мавжуд. Бундан ташқари, видеоференциялоқа, аудио ва телеуриқлар каби янги хизмат турларини тақвиф этиш, шунингдек, Интернет хизматига нисбатан тўбора ўсиб бораётган талабни қондириш имкониятлари туғилди. Эндиликда кўпгина мамла-

Самарқанддаги Регистон майдони янгида кўриниш касб этмоқда. Бу кўна ва навқирон шаҳар дунёнинг 40 дан ортиқ мамлакатларидан келадиган меҳмонларни кутиб олишга тайёрланмоқда. «Шарқ тароналари» II Халқаро мусиқа фестивалининг аввалгиси-га қараганда анда қизқар-лироқ бўлади. Бундай лейшнинг сабаб шунки, биринчи фестивалининг шўхрати дунёнинг қўшиқсе-вар халқларига етиб борди. Фестивалда иштирок этади-ган мамлакатлар сони ортди. Жаҳоннинг энг иқтидорли санъаткорларини ўзинда жамлайдиган сахнамиз тарихий кўриниш касб этди. Бу шундай ҳолатки, биздан олдин яшаган санъаткорлар бир асрдан сўнг авлодларининг Регистон майдонидан катта тантанаво йиғилишларига тасаввур этгандек гўё.

— Шубҳасиз, «Шарқ тароналари» II Халқаро мусиқа фестивали аввалгиси-га қараганда анда қизқар-лироқ бўлади. Бундай лейшнинг сабаб шунки, биринчи фестивалининг шўхрати дунёнинг қўшиқсе-вар халқларига етиб борди. Фестивалда иштирок этади-ган мамлакатлар сони ортди. Жаҳоннинг энг иқтидорли санъаткорларини ўзинда жамлайдиган сахнамиз тарихий кўриниш касб этди. Бу шундай ҳолатки, биздан олдин яшаган санъаткорлар бир асрдан сўнг авлодларининг Регистон майдонидан катта тантанаво йиғилишларига тасаввур этгандек гўё.

— Мухими, биз умумий безаннанинг аҳамияти юқори бўлади. Бу гапни сахна техник жиҳатидан жуда мураккаб кўриниш касб этди. Уларни сценарий муаллифи Хуршид Даврон ва бош режиссёр Баҳодир Йўлдошевнинг чуқур ҳаёлотли яратган. Яъни, ҳар

бир картина эпизодларга мос равишда ўзгартирилади. Бунинг учун муҳандис-иқтидорлар жуда кўп меҳнат қилишларига тўғри келди. Сценарийнинг мазмун-моҳиятини ташкил этган ноёб тарихий меъморилик асарларини унутмаган ҳолда, сахнанинг безак ишларига ижодий ёндашдик.

— Биринчи фестивалда тарихий либослар меҳмонлар-нинг ҳайрат ва ҳурмати-га сазовор бўлган эди... — Бу гапни кийимлар ҳам аввалгисидан қўлишмайди.

«Шарқ тароналари» II Халқаро мусиқа фестивали

Бунда Санъатшунослик институтининг талабалари катта ёрдам берди. Улар орасида ўз ишини пухта билдирган талантлар кўп. Талабалар институтидан олган билимларини ҳаётга татбиқ қила билдилар. Мен улардан жуда миннатдорман.

— Негадир, майдонда Баҳодир Йўлдошев кўриниш-ни? Соғиндиклар яхшимас, деб эшитгандик... — Баҳодир аканинг соғин-диклари яхши. Талабгарлик жараёнларини синчковлик

ва, Фаррух Зокиров, Раъшан Намозов каби санъаткорлар-нинг чиқишлари назарда тутилган. Ахир, бу — ўзбек мусиқа маданиятининг байрами-да.

— Агар мумкин бўлса, фестивалнинг очилиш ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз? — Ишонманки, бор ҳақиқатни айтсам, ҳамкасбларим хафа бўлмасалар керак. Фестивалда Озарбойжонда хизмат кўрсатган артист Симава Имонова фахрли меҳмон сифатида иштирок этади ва очилиш маросимини

ўзимизда эмасди. Ҳозир дунёнинг барча мамлакатларидан ёру дўстларни чақир-риб, қўшиқ, рақс байрамини ўтказишга тайёрланамиз. Бундан ҳам катта бахт бўлиши мумкинми? Йўқ, албатта. Мустақиллик шундай бир туйғуки, уни ҳаётини неъматлар билан тенглаштириб бўлмайди. Мустақиллик — қандайдир бошқача, ҳамма нарсадан азиз неъмат.

— Саккиз йил давомида ҳаётингизда қандай ўзгариш-лар юз берди? — Ҳаётимизда кўп нисбатда, институтда дарс бера бошладим. Ўз шогирдларимга санъат сирларини ўргатайм-ман. Улар менинг ишларим-нинг давомчиларидир. Ойланг тинч. Ижод қилаяп-ман. Яна нима керак менга?

— Келажак ҳақида тасаввурингиз? — Дунё тинч бўлсин. Жаҳон халқлари ичида Ўзбекистонимиз ўзини топаётганидан хурсандман. Расом сифатида эса шогирд-ларимнинг ўз асарлари билан дунёни ҳайратлантиришлари-ни истар эдим.

— Улар қарела меҳнат қилмасин, Ўзбекистондан эканлиги билиниб турсин. Энг муҳими, доимо атрофимизда ёруғ, эзулик нурилар таралиб турсин.

Флора ФАХРУДИНОВА сўхбатлашди.

БЕТАКРОР ОҲАНГЛАР

Агар Хивадаги бу минораю биноларнинг бағрида ёзув лентаси бўлганда эди, эҳ-ҳе, не бир оҳанглар, бетакроп мусиқий наволар хазинаси яратиларди. Эҳтимол, бодир ҳам, фақат биз уни ўқиймизми? Эҳтимол, келажак авлод бунчи кашф этар, санъи мусиқани деворлар орасидан «сузуриб» олар. Аммо бир нарсани аниқ: болалар қонидан ўтган оҳанглар томирларида кезиб юрибди. Хоразм оҳанглари эса уни ҳар доим жўштириб, тўқилантириб туради. Ҳатто ушбу суратга боқиб ҳам уша бетакроп оҳанглари эшитгандай бўласиз ва вуҷудингизда уй-ғонини сезасиз.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ЎЗБЕК МУСИҚА МАДАНИЯТИ БАЙРАМИ

Бунда Санъатшунослик институтининг талабалари катта ёрдам берди. Улар орасида ўз ишини пухта билдирган талантлар кўп. Талабалар институтидан олган билимларини ҳаётга татбиқ қила билдилар. Мен улардан жуда миннатдорман.

— Негадир, майдонда Баҳодир Йўлдошев кўриниш-ни? Соғиндиклар яхшимас, деб эшитгандик... — Баҳодир аканинг соғин-диклари яхши. Талабгарлик жараёнларини синчковлик

билан олиб бораётдилар. — Фестивалнинг очилиш-да ёшларнинг мусиқаларини ҳам фойдаланасизларми? — Албатта. Иқтидорли композитор Султонали Раҳматов мусиқа муҳаррири Фарҳод Алимов билан бирга классик қўшиқ ва муенқалардан ажойиб гуллада тузган. Ушбу фестивалда мусиқа мухлислари Маммуржон Узоқов, Ҳасан Ражабий, Эсон Лутфуллоев ижро этган қўшиқларнинг янги ижрола-рини баҳраманд бўладилар. Фестивалда Насиба Абдуллае-

бошлаб беради. Ана шу тантаналарда республикамиз-нинг барча вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистондан келган рақсозлар иштирок этади. Ҳозир берилиб машқ қилаёт-ган қизлар ушалар. — Сиз каби педагог, ўзбек рассоми учун мамлакатимиз-нинг мустақиллиги нима берди? — Мана шундай фестивал-ларда қатнашиш имконини берди. Авваллари бундай фестивалларни ўтказиш учун «марказ»дан руҳбат олинар эди. Бу дегани — эркимиз

КЕНГАШГА — «ДАМАС»

Маънавият ва маърифат Кенгаши Наманган туман бўлимининг таъсис конференциясида амалий ишлар бошланиб кетди. Анжунан сўнггида туман ҳокими Рустам Исмаиловнинг бўлим масъул котиби Муборак Холматовга «Дамас» автомашинаси қалитини топ-ширди. — Зиммамизда салмоқли ва масъулиятли вазибалар турбиди, — дейди М. Холматов. — Жойларда олиб борадиган тадбирлари-миз истиқлол мафқураси тарбиютига хизмат қилиши учун астой-дил курашамиз. Бўлимга ажратилган машина ташкилий ишларини елиб-юғуриб бажаришда кўл келаяпти. Бугун-эрта у мустақиллик гоъларини тарғиб этишга овланган зиёлиларни олиб, меҳнат жамоалари, аҳоли истиқоматгоҳлари томон йўлга тушади.

ЎЗЛАРИ ҚАЙТА ИШЛАШАЯПТИ

Косонсой туманининг «Косонсой» жамоа ҳўжалигидаги янги мева ва сабзавотни қайта ишлашчи кичик завод қишлоқ меҳнатчилари даромадини кескин қўлайтира-диган бўлди. Авваллари бу ерда етиштирилаётган помидорнинг қилоси 8-10 сўмдан сотилган бўлса, энди у янги технология линия кўмагида томат пастасига айлан-тирилиб, анчагина қўшимча даромад келтиради. Бошқача айтганда, мавсум давомида биргина шу маҳсулотнинг ўзиндан 200 тонна тайёрланиб, 20 миллион сўм фойда олиш мўмкин бўляпти. Қишлоқдаги янги санаот ўчоғи маҳаллий ёшлардан 20 нафарини ҳам иш билан таъминлади. Улар кучи билан бир кета-қандаш 20 тонна маҳсулот қайта ишла-ниб, идишларга қалокланаётди. Бу ерда тайёрланаётган томат пастаси, мева шараб-талари ва турли тузалмаларга харидор етарли. Республика тавар-хонаси биржаси эса корхонанинг дастлабки буюртмачиси сифатида зарур шартномаларни имзолади. К. НАЖМИДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ШҮРТАНДА ДЎСТЛИК ТАНТАНАЛАРИ

Юртимизда истиқлолнинг саккиз йиллигига қизғин тайёргарлик кўриломоқда. Жойларда ҳозирдаёқ байрам тантаналари бошланиб кетди. Шундай тадбирлардан бири Шўртандаги Иччилар шаҳар-часида бўлиб ўтди. «Дустлигимиз абадийдир» мавзусида ўтказилган бу кечада сўзга чиққанлар мамлакат-имиздаги энг йирик қурилиш иншоотларидан бири —

Шўртан газ-киме мажмуини бунёд этишда йигирмалдан кўпроқ мишлат вакиллари, хорижий қурувчилар ва мутахассислар биргаликда меҳнат қилётганини таъкид-ладилар. Санъаткорлар ижро этган куй ва қўшиқлар кечата алоҳида файз киритди. А. ТАЙПАТОВ, ЎЗА мухбири.

ЗАВҚЛИ УТГАН ОНЛАР

Бу йил Қўштанга маскани ҳар йилгидан-да гажув бўлди. Шерободлик болалар тоғини бағрини, тоғ эса уларнинг қал-бини сурғура тўлдирди. Айниқ-са, болалар учун «Лочин» ором-гоҳи эса қаларли бўлди. Кечагина улар катта та-асуротлар билан ота-оналари бағрига қайтишди. Аммо ё-нинг серзақ кўллари, тоғ ба-ғрида гербарий тўлашлар, сай-ру сайрадан кейин оромгоҳда ўтказилган маданият ва спорт тадбирлари-ю, қувончли дам-лар эсан чиқармади? Бу ҳақда болалар ака-укалари заёқ бил-ан сўзлаб беришди. Бу йил сурхондарёлик 20 минга яқин ўқувчи ёш та-вилани шундай шавқ-заёқ бил-ан ўтказишди. Вилоят халқ таълимий бўлими, касоба уюш-маси ташкилотлари, корхона ва ҳўжалар эса ўз фарзан-даридан ҳеч нарсани аямиди-лар. СУРАТЛАРДА: оромгоҳ ҳаётидан лавҳалар. И. ХҲҲАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

«Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлиши шарт!»

Бухоро вилояти ҳокимлигининг муҳташам биносига қираверишда ку-мушранг ҳарфлар билан ёзиб қўйилган ана шу даъ-ватга кўзимиз тушиб, кўнглимизга ажиб бир илиқлик юғурди. Сабаби, мустақил республикамиз-да кечаётган улғур ўзга-ришлар талаби, эзгу орзу-умидларимиз мазмуни ушбу сўзлар замирида та-жассум топган. Зеро, фар-зандларимиз соғлом ва баркамол бўлиб воёга ет-салар, элимизда тинч-осу-да ҳаёт ҳамини мўқим бўлади. Теран илмли, за-кий инсонлар эса жамият равнақи йўлида хизмат қиладилар.

— Биз бу даъватни қуруқ шюрга айлантириб қўймаймизми? Бу ҳақда болалар ака-укалари заёқ бил-ан сўзлаб беришди. Кечагина улар катта та-асуротлар билан ота-оналари бағрига қайтишди. Аммо ё-нинг серзақ кўллари, тоғ ба-ғрида гербарий тўлашлар, сай-ру сайрадан кейин оромгоҳда ўтказилган маданият ва спорт тадбирлари-ю, қувончли дам-лар эсан чиқармади? Бу ҳақда болалар ака-укалари заёқ бил-ан сўзлаб беришди.

— Биз бу даъватни қуруқ шюрга айлантириб қўймаймизми? Бу ҳақда болалар ака-укалари заёқ бил-ан сўзлаб беришди. Кечагина улар катта та-асуротлар билан ота-оналари бағрига қайтишди. Аммо ё-нинг серзақ кўллари, тоғ ба-ғрида гербарий тўлашлар, сай-ру сайрадан кейин оромгоҳда ўтказилган маданият ва спорт тадбирлари-ю, қувончли дам-лар эсан чиқармади? Бу ҳақда болалар ака-укалари заёқ бил-ан сўзлаб беришди.

Баркамол авлод тарбияси

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

қилиқ гоъларни руҳида тар-биялаш, уларнинг ижтимо-ий муаммоларини ҳал этиш ва фаоллигини ошириш мақсадида 1999-2000 йиллар-га мўлжалланган амалий ишлар дастури қабул қилин-ди.

«Энг улғу, энг азиз» танловига

Ўзбекистон Бадий академиясида мамлакатимиз истиқлолнинг саккиз йиллиги байрамига бағишланган «Энг улғу, энг азиз» деб номланувчи марказий кўргазма-танловига тайёргарлик қи-згин бормоқда. Ташкилий қўмита аъзо-лари кўргазмада намойиш этиладиган асарларни саралашга киришди. Кўргазмага вилоятларда ўтказилган танловларнинг гоълиблари, шунингдек, пойтахтда фаолият кўрсатаётган таниқ-ли расмоларнинг мустақиллик йилла-рида бунёдкор халқимиз кўлга килритган убаки ютуқлар, она-Ватан қўрқи, гўзал табиати тараннум этилган рангтавсир, ҳайкалтарошлик ва халқ амалий санъати асарлари қўйилди. Шуниси қувончлики, бу йил илк бор бундай нуфузли кўргазмада етуқ мўйқа-лам усталари асарлари билан бир қатор-да Камолдин Беход номдаги мил-лият расмчилик ва дизайн институти битирувчиларининг энг яхши диплом ишлари ҳам кўрсатилади. (ЎЗА).

Тайёргарлик қизгин

Навоий шаҳрида истиқлолнинг саккиз йиллигига тайёргарлик қизгин паллага кирди. Байрамгача шаҳарда 600 уринли касб-хўнар коллежи, 15 та турли нишоот ва маданият-маншай бинолар фойдала-нишга топширилади. «Сўғдиёна» стадио-ни, «Фарҳод», «Ширин», «Наврў» мада-ният саройлари, шавдо марказлари, мар-казий маданият ва истироҳот боғи худудла-рини тартибга келтириш ва ободонлаш-тириш, янги гулзор ва хиёбонлар барпо этиш ишлари ниҳоятга етказилмоқда. Вилоятнинг Зарафшон, Учқулук ша-ҳарлари, Навбахор, Қониқек, Томди, Ну-рота, Хатирчи, Навоий, Қизилтепа туман-лари, худлас, ҳамма жойда қўлғу айбга тайёргарлик қизгин бормоқда. Аҳоли ис-тиқомат жойларида, ҳўжалик ва ферма-ларда «Мустақиллик оидилари», «Муста-қиллик — улғу неъмат», «Элим деб, юр-тим деб ёниб яшайлик!» мавзуларида сўх-батлар, адабий кечалар ва концертлар ўт-казилмоқда. Еркўл УМАР, ЎЗА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги кўнги бағишлаб

Интернет хизматларига тўловларнинг нархи сезиларли даражада арзонлаштирилганлигини

МАЪЛУМ қилади.

30 августдан - 30 сентябргача Соатига бор-йўғи 3 \$ га (ЎЗР МБ курси бўйича)

Интернет дунёси ҳаётингизга қиради.

Уланиш бепул

Бизнинг телефонлар: 144-82-88, 144-82-87.

Тошкент ва вилоятлар марказлари бўйича Бу ҳақиқат!!!

«ХАЛҚ СҮЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир хайъати: М. ЕГОРОВ

(масъул котиб — «Халқ сўзи»), А. ЖАББОРОВ, С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУҲИДИНОВ (бош муҳаррир ўринбо-сари — «Халқ сўзи»), Л. ПАК, М. САФАРОВ, Р. ФАРХОДИЙ, И. ХУДОЁЕВ, И. ШОҒУЛОМОВ, Ҳ. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

- Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
- Хўжуқ — 136-07-94;
- Иқтисодий — 136-36-65;
- Қишлоқ ҳўжалиги — 136-37-85;
- Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
- Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
- Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
- Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
- Котибият — 133-10-28;
- Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001

Буюртма Г — 0640, 23709 нуҳсада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2

Газета PENTUM-II — компьютерда терилди ҳамда операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ. Навбатчи муҳаррир — Н. ТОШЕВ. Навбатчи — А. АБУҲАННОПОВ. Мухасххх — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қорғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» наشريёт-матбаа концерни босмаҳонаси. Корхона манзили: «Булок Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилади — 02.30 1 2 3 4 5 6